

PHẨM VII
SUNIKKHITTA

1. (75) Chuyện thứ nhất - Lâu Đài Cittalatà (Cittalatà-Vimàna)

Bấy giờ, Đức Thế Tôn trú tại *Sāvattthi*, trong Kỳ Viên. Thuở ấy có một đệ tử tại gia nghèo khó sống nhờ làm công cho người khác. Vị ấy có lòng mộ đạo và phụng dưỡng song thân già yếu của mình, vì vị ấy nghĩ: “Đàn bà ở trong nhà thường nắm quyền cai quản. Họ ít khi quý trọng cha mẹ chồng”.

Như vậy vị ấy tiếp tục giữ giới luật và các ngày trai giới Bồ-tát. Sau khi từ trần, vị ấy được tái sanh vào cõi trời Ba mươi ba trong một Lâu đài mười hai dặm.

Tôn giả *Mahà-Moggallàna* du hành như đã tả ở trên, hỏi vị ấy:

1. *Sáng rực như vườn lạc Cit-ta,*
Khu vườn đệ nhất cõi Băm-ba,
Lâu đài đây của chàng bừng sáng
Ở giữa không gian thực chói lòa.
2. *Đạt thành thân lực đại hùng cường,*
Chàng tạo đức gì giữa thế nhân,
Vì có gì oai nghi rực rỡ,
Dung quang tỏa sáng khắp mười phương?
3. *Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,*
Đức Mục-liên Tôn giả hỏi han,
Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,
Và đây là kết quả cho chàng:
4. *Khi được làm người giữa thế nhân,*
Con là thợ khốn khổ, cùng bản,
Con thường cấp dưỡng hai thân lão,
Ngưỡng mộ người cao quý chánh chân.
5. *Vì vậy sắc con đẹp thế này,*
Và con vinh hiển ở nơi đây,
Bất kỳ lạc thú nào trong dạ
Yêu chuộng, tức thì xuất hiện ngay.
6. *Xin trình Tôn giả đại oai thân*
Công đức con làm giữa thế nhân,
Nhờ thế oai nghi con rực rỡ,
Dung quang tỏa sáng khắp mười phương.

2. (76) Chuyện thứ hai - Lâu Đài Nandana (Nandana-Vimàna)

Cũng giống như chuyện trước, trừ điêm ở đây: *Người thợ nghèo đã có vợ* và câu kệ đầu đời là: *Sáng rực như vườn Nan-da-na,...*

3. (77) Chuyện thứ ba - Lâu Đài Có Trụ Ngọc Bích (Manithùna-Vimàna)

Bấy giờ, Đức Thế Tôn trú tại *Sāvattthi*, trong Kỳ Viên. Thời ấy có nhiều Trưởng lão sống trong rừng. Để chư vị có thể vào làng khất thực, một đệ tử tại gia làm cho các đường mòn được bằng phẳng, dọn sạch các bụi cây, bắc cầu qua suối, đắp bờ và dẫn nước vào các ao lớn v.v.. cùng bố thí và giữ Ngũ giới. Về sau từ trần, vị ấy được tái sanh vào cõi trời Ba mươi ba trong một Lâu đài bằng vàng mười hai dặm.

Tôn giả *Mahà-Moggallàna* hỏi vị ấy như sau:

1. *Lầu các trụ cao bằng ngọc bích*
Mười hai dặm trải rộng chung quanh,
Bảy trăm nóc nhọn huy hoàng quá,
Trụ ngọc nền vàng thật hiển vinh.
2. *Chàng uống ăn, cư trú lạc an,*
Khi đàn tiên trở khúc du dương,
Đây là thiên vị, năm thiên lạc,
Thiên nữ múa, trang điểm ngọc vàng.
3. *Vì sao chàng được sắc như vậy,*
Vì có gì chàng vinh hiển đây,
Những lực thú nào chàng mến chuộng,
Trong tâm, đều xuất hiện ra ngay?
4. *Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,*
Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,

Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,
Và đây là kết quả cho chàng:

5. Khi được làm người giữa thế nhân,
Con xây đường nhỏ ở trong rừng,
Và trồng cây lớn trong tinh xá,
Kính mến người đức hạnh chánh chân.

6. Với các ngài, con có tín tâm,
Cúng dường thức uống lẫn đồ ăn,
Với lòng thành kính con dâng tặng
Mọi lễ vật phong phú trọn phần.

7. Vì vậy sắc con đẹp thế này,
Và con vinh hiển ở nơi đây,
Bất kỳ lạc thú nào trong dạ
Yêu chuộng, tức thì xuất hiện ngay.

8. Xin trình Tôn giả đại oai thần
Công đức con làm giữa thế nhân,
Nhờ thế oai nghi con rực rỡ,
Dung quang tỏa sáng khắp mười phương.

4. (78) Câu chuyện thứ tư - Lâu Đài Bằng Vàng (Suvanna-Vimàna)

Bấy giờ, Đức Thế Tôn trú tại *Andhakavinda*. Thời ấy một đệ tử giàu có và mộ đạo xây cúng dường Ngài một “huong thất” trên một đồi trọc, thỉnh Ngài đến ở đó và phụng sự Ngài. Sau một thời gian sống chế ngự với giới luật thanh tịnh, lúc từ trần, vị ấy được tái sinh vào cõi trời Ba mươi ba trong một Lâu đài ngọc bích tuyệt đẹp với mái bằng vàng.

Tôn giả *Mahà-Moggallàna* hỏi vị ấy:

1. Ở trên một ngọn núi vàng rờn,
Lâu đài rực sáng chiếu quanh vùng,
Tám màn lưới dẹt vàng bao phủ,
Và lưới chuông rung nhẹ thật trong.
2-3. Trụ tám cạnh tinh xảo thập phần,
Xây bằng cẩm thạch cả toàn thân,
Bảy châu báu tạo thành từng cạnh,
Vàng, bạc, lưu ly với ngọc trân,
Lại dát ngọc mắt mèo mã não,
Ngọc trai, và ngọc sắc hồng vân.

4. Nền màu rực rỡ, đẹp mắt sao,
Không chút bụi lay động dính vào,
Được các kèo vàng hoàng ngọc cản
Cùng nâng cả mái điện lên cao.

5-6. Và bốn cầu thang dựng bốn phương,
Các cung ngọc sáng tựa vàng dương,
Bốn hành lang được xây cân xứng,
Chiếu khắp bốn phương thật rõ ràng.

7. Trong cung này tráng lệ huy hoàng,
Chàng chính là Thiên tử đại quang,
Với sắc siêu phàm, chàng chiếu sáng,
Trông chàng chẳng khác ánh chiêu dương.

8. Kết quả này do việc cúng dường,
Hoặc do giữ giới luật thông thường,
Hoặc do đánh lễ đầy cung kính?
Được hỏi, xin cho biết hồi chàng.

9. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,
Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,
Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,
Và đây là kết quả cho chàng:

10. Kiếp xưa con ở *An-dha-ka*,

Con có lòng tin bậc Đạo Sư,
Thân tộc mặt trời, là Đức Phật,
Con xây tinh xá ở đồi xa.

11. Tại đó, con đầy đủ tín tâm,
Vòng hoa, hương liệu, thứ gì cần,
Dầu thoa các loại và tinh xá,
Con thỉnh Đạo Sư đến cúng dâng.

12. Vì thế nay con hưởng phước phần:
Ở vườn Hỷ lạc, chủ Thiên cung;
Trong vườn Hỷ lạc đầy kỳ thú,
Nơi lăm đàn chim đến trú chân,
Con được các nàng tiên hộ tống,
Múa ca, đem lạc thú vô ngần.

5. (79) Chuyện thứ năm - Lâu Đài Vườn Xoài (Amba-Vimàna)

Bấy giờ, Đức Thế Tôn trú tại Rājagaha, trong Trúc Lâm. Thời ấy có một người nghèo được thuê giữ vườn xoài. Một hôm về mùa nắng gắt, vị ấy thấy Tôn giả Sàriputta đến gần, mệt mỏi vì cơn nóng, liền thưa:

- Bạch Tôn giả, ngài có vẻ quá mệt nhọc vì trời nóng. Lành thay, nếu Tôn giả có lòng thương xót con, xin hãy bước vào vườn xoài nghỉ ngơi chốc lát.

Trưởng lão chấp thuận, ngồi xuống gốc cây xoài, người ấy liền đem cúng dường Tôn giả nước uống và nước rửa tay chân, sau đó lòng đầy hoan hỷ vì công đức đã tạo được.

Sau khi từ trần, vị ấy được tái sanh vào cõi trời Ba mươi ba, và Tôn giả Mahā-Moggallāna hỏi vị ấy:

1. Lầu các trụ cao bằng ngọc bích,
Mười hai dậm trái rộng chung quanh,
Bảy trăm nóc nhọn huy hoàng quá,
Trụ ngọc nền vàng thật hiển vinh.

2. Chàng uống ăn, cư trú lạc an,
Khi đàn tiên trỗi khúc du dương,
Đây là thiện vị, năm thiên lạc,
Tiên nữ múa, trang điểm ngọc vàng.

3. Vì đâu chàng được sắc như vậy,
Vì có gì chàng vinh hiển đây,
Những lạc thú nào chàng mến chuộng
Trong tâm, đều xuất hiện ra ngay?

4. Hỡi chàng Thiên tử đại oai thân,
Chàng tạo đức gì giữa thế nhân,
Vì có gì oai nghi rực rỡ,

Dung quang tỏa sáng khắp mười phương?

5. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,
Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,
Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,
Và đây, là kết quả cho chàng:

6. Vào tháng cuối mùa hạ nóng rang,
Mặt trời thiêu đốt, nắng chang chang,
Con làm thuê mướn cho người khác,
Tưới nước vườn xoài của chủ nhân.

7. Thế rồi lúc ấy vị Hiền Tăng,
Xá-lợi-phát, danh tiếng lẫy lừng,
Thế xác của ngài đều mệt mỏi,
Nhưng không mỏi mệt cái tinh thần.

8. Con đang tưới nước các cây xoài,
Nhìn thấy ngài, con vội đến mời:

“Tôn giả, con dâng ngài nước tắm,
Lành thay, an lạc sẽ lâu dài!”

9. Tôn giả vì lòng thương xót ai,

Đặt bình bát xuống tám y ngoài,
Mang y độc nhất, ngài ngồi xuống
Trong bóng mát ngay dưới gốc xoài.

10. Với lòng thành tín bậc cao Tăng
Con tắm rửa ngài với nước trong,
Mang chiếc y vàng, ngài tỉnh tọa
Dưới bóng gốc xoài đang trái dặng.

11. Vườn xoài được tưới nước tưới xanh,
Tôn giả được con tắm mát lành,
Công đức này con làm chẳng nhỏ,
Hân hoan ngài biến mãn thân mình.

12. Đây là mức độ việc an lành
Trong kiếp trước con đã thực hành,
Khi được thoát thân người thế tục,
Con lên vườn Hỷ lạc thiên đình.

13. Nan-da-na, Hỷ lạc Viên này,
Nơi lăm chim muông đến cả bầy,
Con được các nàng tiên hộ tống,
Cùng nhau ca múa thật vui thay.

6. (80) Chuyện thứ sáu - Lâu Đài Của Người Chăn Bò (Gopāla-Vimāna)

Bấy giờ, Đức Thế Tôn trú tại Rājagaha, trong Trúc Lâm. Lúc ấy một người chăn bò đã rời Rājagaha để đưa bò đi ăn cỏ ngoài đồng và thấy Tôn giả Mahā-Moggallāna đang tiến bước. Tôn giả nhận thấy kẻ kia sắp mạng chung, liền đi đến gần bên cạnh y. Do dự, y không biết có nên mời Trưởng lão món bánh ngọt Kummāsa mà y đã đem theo, hay giữ cho đàn bò khỏi vào các vườn đậu.

Khi đã quyết định không thể bỏ lỡ cơ hội tốt, dù các chủ vườn có thể làm gì đi nữa, y cúng dường phần ăn của mình và Trưởng lão đã chấp nhận vì lòng từ mẫn. Sau đó người chăn bò vội vàng đi giữa đàn bò, vô ý đạp giẫm một con rắn và bị nó cắn ở chân.

Lòng tràn ngập hân hoan hạnh phúc khi nhìn thấy Trưởng lão thọ thực, người ấy bị nọc rắn xâm nhập quá mạnh và từ trần, được tái sinh vào cõi trời Ba mươi ba trong một Lâu đài mười hai dậm.

Tôn giả Mahā-Moggallāna thấy chàng, liền hỏi:

1. Tỷ-kheo thấy một vị Thiên nam
Tô điểm vòng hoa, thật vẻ vang,
Trong một Lâu đài cao, vĩnh cửu,
Trông chàng như dáng vị thần trắng,
Ở trong cung điện trên thiên giới,
Tôn giả bèn lên tiếng hỏi chàng:

2. Lộng lẫy xiêm y, hoa chuỗi mang,
Đôi vòng tai rực rỡ trang hoàng,
Tóc râu chải chuốt, khăn đầu đội,
Sáng chói, trong cung tựa Quảng Hàn.

3. Khi đàn tiên trôi khúc du dương,
Sáu bốn nàng tài sắc vẹn toàn
Đồng trú cõi Băm ba, rực rỡ,
Múa ca, hưởng lạc thú khôn lường.

4. Đạt thành thiên lực, đại hùng cường,
Chàng tạo đức gì giữa thế nhân?
Vì có gì oai nghi rực rỡ,
Dung quang sáng chói khắp mười phương?

5. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,
Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,
Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,
Và đây, là kết quả cho chàng:

6. Khi được làm người giữa thế nhân,
Con chăn bò kẻ khác chuyên cần,
Giữ đàn bò khỏi ăn vườn đậu,

Thì một Sa-môn bước đến gần.

7. “Nay hai phận sự phải hoàn thành”,

Tôn giả, con suy nghĩ thật nhanh,

Xem xét kỹ càng và hiểu pháp,

Con dâng ngài bánh với tay mình.

8. Con chạy ra vườn đậu lệ làng,

Trước khi bò dẫm đất tha nhân,

Nhưng rồi rấn hổ mang đen lớn

Cắn phải chân con lúc vội vàng.

9. Tuyệt vọng, con đau đớn tận cùng,

Sa-môn mở gói bánh ra ăn,

Vì lòng bi mẫn cho con đó,

Con được sanh thiên lúc mạng chung.

10. Con đã làm nên thiện nghiệp vậy,

Và đang hưởng phước lạc nhờ đây,

Chính ngài, Tôn giả, đầy bi mẫn,

Con tạ thâm ân, đánh lễ ngài.

11. Trong cõi Thiên, ma, thế giới này,

Chẳng ai bi, trí được như vậy,

Ngài là Tôn giả đầy bi mẫn,

Con tạ ơn sâu, đánh lễ ngài.

12. Trong cõi đời này hoặc kiếp sau,

Chẳng ai bi, trí sánh bằng đâu,

Chính ngài, Tôn giả, đầy bi mẫn,

Con tạ thâm ân, đến khấu đầu.

7. (81) **Chuyện thứ bảy - Lâu Đài Của Kanthaka (Ngựa Kiên-trắc) (Kanthaka-Vimàna)**

Bây giờ, Đức Thế Tôn trú tại Sàvatthi trong Kỳ Viên. Thời ấy khi Tôn giả Mahà-Moggallàna du hành lên thiên giới, một vị Thiên tử tên Kanthaka bước ra khỏi Lâu đài của chàng, đang lên xe đến vườn Thượng uyển với cả đoàn tùy tùng đông đảo trong oai nghi đầy thiên lực.

Khi thấy Tôn giả, vị Thiên vội xuống xe và đánh lễ Tôn giả. Vị Trưởng lão hỏi chàng:

1-2. Như trăng rằm, chúa tể muôn sao,

Tinh tú vây quanh tựa đứng châu,

Mặt nguyệt xoay vần hình thỏ ngọc,

Lâu đài Thiên tử sáng đường nào,

Nguy nga tráng lệ trên thiên giới,

Như mặt trời lên giữa cõi cao.

3-4. Ngọc bích, lưu ly, mã não, vàng,

Ngọc trai, hồng ngọc, bạc trang hoàng,

Nền màu rực rỡ đầy kỳ thú,

Ngọc bích dát trên khắp mặt sàng,

Trùng các nóc cao vờn tuyệt mỹ,

Cung điện chàng xây dựng vẻ vang.

5. Chàng có hồ sen tạo mỹ quan,

Cá Pu-thu lội nước tung tăng,

Nước hồ lấp lánh và trong vắt,

Bờ được viền quanh với cát vàng.

6. Mặt hồ bao phủ các hoa sen,

Hoa súng lan tràn khắp phía trên

Làm đắm say lòng, cơn gió thoảng

Tỏa làn hương tuyệt diệu quanh miền.

7-8. Đồi bờ có đủ các cây rừng

Kết trái đơm hoa thật khéo trồng,

Khi chàng an tọa như Thiên chủ,

Tràng kỳ chân vàng, lót thảm lông.

9. Tiên nữ hầu chàng khéo điểm trang,

Vòng hoa đủ loại, với kim hoàn,
Làm chàng thích thú, chàng an hưởng
Đại lực thân như đá Ngọc hoàng.

10. Tù và, kèn, trống với huyền cầm,
Trống lớn, trong con đánh bập bùng,
Thiên tử hưởng tràn đầy lạc thú,
Khi đàn, ca, vũ nhạc vang lừng.

11. Này đây thiên sắc với thiên thanh,
Thiên vị, thiên hương đẹp ý mình,
Thiên xúc mượt mà, êm dịu quá,
Thật là vạn trạng với thiên hình.

12. Trong cung này rực rỡ huy hoàng,
Chàng chính là Thiên tử đại quang,
Với sắc siêu phàm chàng chiếu sáng,
Trông chàng chẳng khác ánh chiêu dương.

13. Kết quả này do việc cúng dường,
Hoặc do giữ giới luật thông thường,
Hoặc do đánh lễ đầy cung kính?
Được hỏi, xin cho biết hỏi chàng.

14. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,
Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,
Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,
Và đây là kết quả cho chàng:

15. Trong chốn kinh thành tuyết diệu xưa,
Ca-tỳ-la-vệ, tộc Thích-ca,
Con là Kiên-trắc, cùng sinh nhật
Với Thái tử là Sĩ-đạt-ta.

16. Vào nửa đêm, vương tử xuất gia,
Đi tìm Giác Ngộ, già từ nhà,
Với bàn tay dịu bao màn lưới,
Các móng đồng thau chiếu sáng lò.

17. Ngài bảo con, vừa vỗ mạn sườn:
“Hãy mang ta, hỏi bạn thân thương,
Khi nào giác ngộ đường Vô thượng,
Ta sẽ giúp người khắp thế gian”.

18. Khi được nghe lời nói của Ngài,
Lòng con rộn rã vạn niềm vui,
Với tâm phấn khởi đầy hoan hỷ
Tuân lệnh trên, con vội hý dài.

19. Khi biết hoàng nam Tịnh Phạn vương,
Đại danh lừng lẫy, cõi lưng con,
Với tâm phấn khởi đầy hoan hỷ
Con rước người vô thượng chí tôn.

20. Vượt qua đất nước của người ta,
Khi mặt trời lên đã quá xa,
Ngài bước đi, lòng không luyến tiếc,
Bỏ con cùng với chú Chan-na.

21. Con liếm chân Ngài với lưỡi con,
Chân Ngài có các móng màu đồng,
Và con kêu khóc nhìn theo mãi,
Khi thấy Ngài đi, bậc Đại Hùng.

22. Vì không còn thấy bóng huy hoàng
Của Thái tử, con Tịnh Phạn vương,
Con ngã quỵ ngay, lâm trọng bệnh,
Và nhanh chóng già biệt trần gian.

23. Chính nhờ Ngài có đại oai thần
Ở tại thiên cung con trú thân,
Thành phố chư Thiên này có đủ
Biết bao niềm lạc thú vô ngân.

24. Khi nghe Ngài Giác Ngộ viên thành,
Hỷ lạc trong lòng con khởi sanh,
Do chính căn nguyên thuần thiện ấy
Mà con sẽ tận diệt vô minh.

25. Nếu như Tôn giả có đi ra,
Và yết kiến Ngài, bậc Đạo Sư,
Tôn giả nói giùm con kính lễ
Dưới chân Đức Phật Go-ta-ma.

26. Con sẽ hầu thăm bậc Đại Hùng,
Là người không có kẻ ngang bằng,
Khó tìm thấy được người che chở
Như Đức Phật che chở cõi trần.

27. Rồi chàng Thiên tử, đáng tri ân,
Biết lợi lạc nên đã đến gần,
Khi đã nghe lời Ngài có Mặt,
Chàng thanh tịnh Pháp Nhân ly trần.

28. Tẩy sạch lòng nghi, đạt tín tâm,
Phát nguyện tu tập vững tinh cần,
Khẩu đầu đánh lễ chân sư phụ,
Chàng biến mất ngay khỏi cõi trần.

8. (82) Chuyện thứ tám - Lâu Đài Có Nhiều Màu Sắc (Anekavanna-Vimàna)

Bây giờ, Đức Thế Tôn trú tại Sàvatthi, ở Kỳ Viên. Tôn giả Mahà-Moggallàna đang du hành lên cõi trời Ba mươi ba và được một Thiên tử có nhiều màu sắc rực rỡ đến gần, đứng lại chấp tay đánh lễ cung kính. Trưởng lão hỏi chàng:

1. Hiện lên lâu các đẹp muôn màu,
Xua đuổi bao phiền não, khổ sầu,
Rực rỡ huy hoàng, đoàn hộ tống
Gồm bao tiên nữ đứng quanh hầu,
Trông chàng, như một vì Thiên đế,
Cõi Hóa Lạc thiên, thích thú sao!

2. Chàng không có kẻ sánh ngang bằng,
Không kẻ nào hơn danh vọng chàng,
Hoặc phước đức hay là đại lực,
Trong trời Đạo lợi, mọi Thiên thần
Thấy đều kính lễ chàng như thế
Thần cõi người cung kính mặt trăng.

3. Các nàng tiên nữ ở hai bên
Múa hát vui chơi thỏa ước nguyện,
Chàng đã đắc thân thông biến hóa,
Tràn đầy đại lực của chư Thiên.

4. Kiếp xưa sinh ở chốn phàm trần,
Chàng tạo đức gì giữa thế nhân,
Vì có gì oai nghi rực rỡ,
Dung quang chiếu sáng khắp mười phương?

5. Chàng Thiên tử ấy hỷ tâm tràn,
Được Mục-liên Tôn giả hỏi han,
Chàng giải đáp ngay phần hạnh nghiệp,
Và đây là kết quả cho chàng:

6. Tôn giả, con sinh một kiếp xưa,
Môn đồ Thắng giả Su-me-dha,
Con còn phàm tục, chưa thành đạo,

Dù đã bảy năm sống xuất gia.

*7. Khi Thăng giả là bậc Đạo Sư,
Vượt qua dòng lũ, đắc vô dư,
Con liền đánh lễ bên ngôi Tháp,
Bảo Tháp được châu ngọc điểm tô,
Bao phủ lưới vàng ròng rọc rờ,
Mang nhiều an lạc đến tâm tư.*

*8. Con chẳng cúng dâng lễ vật nào,
Song con khuyến khích các đồng bào:
“Các người sẽ được lên thiên giới,
Đến bảo Tháp Ngài đánh lễ mau,
Ngài xứng đáng cho ta kính lễ,
Người xưa vẫn nói vậy từ lâu”.*

*9. Thiện sự này xưa con đã làm,
Nay con hướng lạc thú thiên đàng,
Hân hoan hội chúng trời Đao lợi,
Vì phước báo chưa đến lúc tàn.*